

Predikan

19:e söndagen efter Trefaldighet, 20111030, Mariakyrkan, Årg 3

Psalmer: 238B:- 773:- 679:- 42:- 53:- KJ

Läsningar: Jos 2:1-15; Heb 11:29-33; Mark 2:1-12

Axel Fors

Krig och våld i gamla testamentet, det var rubriken till ett föredrag någon skulle hålla i ett kyrkligt sammanhang för en tid sedan. Det lät inte så uppbyggligt, men det var det kanske. Själv var jag inte där, så jag kan inte uttala mig i sakfrågan, men rubriken fick mig ändå att fundera. Det är inte ett helt ovanligt att vi kristna av idag har lite svårt med gamla testamentet *just* eftersom det tycks innehålla så mycket krig och våld. Ibland frestas vi till att avfärda gamla testamentet helt. Jag har till och med hört det sägas att gamla testamentet handlar om en helt annan Gud än den kärleksfulle Gud vi kristna bekänner oss till.

Visst är det lätt att förblindas av det svåra, och vi är inte ensamma. Många kristna har i olika perioder av kyrkohistorien försökt göra sig av med det obekväma gamla testamentet.

Problemet är bara att utan Bibelns gamla testamente är det svårt, för att inte säga *omöjligt*, att förstå Jesus och att Gud har ett ärende till just oss! Berättelserna där visar hur Gud leder oss människor - vi som redan från början av våra liv påverkas och ibland plågas av världens ondska - hur Gud leder oss fram mot Jesus Kristus. Det blir tydligt i gamla testamentet när vi ser hur Gud inte alls väljer ut det största, ståtligaste, starkaste, vackraste och bästa folket till sitt eget. Nej, han väljer det minsta av alla folk under himlen: det judiska folket. Detta lilla obetydliga folk, som ingen annan bryr sig om, ger han helt otroliga löften: om ett land, om ett hem, om att han är deras Gud som lovar att gå med dem på dagen och på natten, i liv och död, alltid. Han ger dem en lag för att bekräfta att det är så. Och allt pekar fram till Jesus, han som är Guds lag och hans utgivande kärlek, i en person. Utan att se allt som leder fram till Jesu födelse blir det näst intill omöjligt att förstå honom och varför han är den avgörande punkten i Guds plan för att rädda oss - vi som ibland också känner oss små och obetydliga - från det som är ont, svårt och dött.

När Jesus utlade Guds ord var det vårt gamla testamente han utgick ifrån. De första kristna såg Jesus överallt i det som var den enda bibel de kände till - det *vi* kallar gamla testamentet. Jesus är uppfyllelsen av alla de löften som i gamla testamentet ges till detta lilla folk och till människor ingen räknar med, men som bärs av kraften i tron på Gud.

Låt oss därför lägga an det perspektivet på vår läsning ur gamla testamentet idag när vi hör hur Israels folk planerar för att inta staden Jeriko och göra den till sin egen. För när vi nu får följa med spejarna in i staden möter vi inte kungen eller någon stor krigare. Nej, vem är det som Gud gör till sitt redskap för att säkra sitt folks existens, för att kunna fullborda sin plan med hela mänskligheten, för att utrota den ondska staden Jeriko blir en symbol för? Jo, Gud väljer en prostituerad kvinna som heter Rachav. Kvinnor hade inte så hög status i samhället och prostituerade hade det verkligen inte. Snacka om att vara bland de minsta och mest utsatta i samhället. Gud väljer den som ingen annan tror på. Gud väljer den som kanske inte ens tror på sig själv. Det är hoppfullt! Det visar nämligen att han kan välja oss också!

På många sätt är vi i våra liv i samma situation som Rachav.

Vi hör, precis som Rachav hade fått höra, hur Gud verkar nu och hur han vill dra in i våra liv med sitt liv som övervinner döden, sin kärlek och sin godhet. Men vi vet inte riktigt vart det leder oss i slutändan. Vi kan inte riktigt se det än. Att stå för det goda och våga tro på en Gud som visar sig i Jesus är bra, men det är inte alltid så tydligt vad det innebär konkret och det verkar inte direkt vara ett jordiskt framgångsrecept. Den som tar kampen för godheten och tron på Gud får sällan tack, utan hamnar ofta i utsatta lägen, där vi av kärlek till våra vänner får ta smällarna de egentligen förtjänat. Det har vi nog alla erfarenheter av. Se bara på Rachav som ställs öga mot öga med kungens män som kräver att hon avslöjar spejarna.

Vi ser också hur ondskan och dödens krafter håller oss i ett järngrepp och påverkar oss mer än vi vill. Men samtidigt kräver ondskan och döden inget av oss. Vi får tänka på oss själva så mycket vi vill och bry oss om vårt eget till 100%. Genom list, beräkning och tvivelaktiga metoder kan man nå mycket stor jordisk framgång! Det är lite lockande trots allt. Alla åker vi dit på det då och då. Samtidigt anar vi ändå att sanningen och rättvisan förmodligen en dag kommer ikapp oss, för en dag ska vi alla dö. Rachav såg att den dagen kanske skulle komma snarare än vad kungen i Jeriko räknat med.

Men när vi står där, mitt i kampen mellan livet och döden, en kamp som går tvärs igenom våra liv och gör det svårt att veta vad som är rätt och fel, då frågar vi oss:

Vad vågar vi egentligen lita på?

Rachav tar emot spejarna som vänner när de kommer. Men hon döljer inte sin rädsla och osäkerhet. Hon låtsas inte som att allt är frid och fröjd och att allt bara ska bli glatt och lätt och roligt om hon lyder skyddar spejarna. Hon döljer inte det faktum att det bekvämaste för henne och det som hade gett henne omedelbar jordisk framgång och uppskattning, det hade varit att överlämna spejarna till kungens män utan att behöva sådana risker som att i skydd av mörkret göra sig besväret att fira ner spejarna från sitt fönster i stadsmuren med ett rep.

Så är det också med vår relation till Gud. Jesus visar med sitt eget sätt att be att vi faktiskt får komma till vår Fader och lägga fram det vi brottas med, vårt tvivel, vår oro, våra vardagsbekymmer, våra glädjeämnen, ja allt. Vi behöver inte censurera. När vardagen gör sig påmind och det inte är så lätt att våga vara en kristen lärjunge, då får vi berätta det för Gud! När vi är ängsliga och tron inte alls känns så stark och konkret i livet, då får vi berätta det för Gud! När vi är rädda för att vi kanske inte orkar ta smällarna och stå upp för godheten och vår tro, då får vi berätta det för Gud! Gud lyssnar. Gud tröstar. Gud vill ge oss kraft. För Gud har ju trots allt, i dopet, valt ut oss till att tillhöra honom, tillhöra hans folk.

Spejarna lovar att inget ska hända Rachav och hennes närmaste när Israels folk drar in i staden. Men hon har inget annat än deras ord på att de faktiskt kommer att hålla det löftet. Hon kan inte vara 100% säker på det. Hon måste alltså tro på deras löfte *först* för att *sedan* kunna se att det håller. Det är inte heller en särskilt bekväm situation. Det är ju bekvämast att få alla bevisen först och sedan kunna bestämma sig, men sådan är inte världen.

Gud lovar sitt folk, han lovar oss, att han ska vara med oss genom sin Son Jesus Kristus alla dagar till tidens slut. Vara med i ljusa och härliga stunder i livet såväl som i de mörka och jobbiga tiderna av livet. Och till slut lovar han oss att föra oss till sitt rike. Men vi har inget annat än Guds Ord, alltså Jesus, som garanti för att han faktiskt kommer att hålla det löftet. Vi måste alltså tro på Jesus *först* för att *sedan* kunna se att Guds löften håller. Det är ingen bekväm situation det heller. Men sådan är världen.

Vi människor kan inte överblicka Gud, hans vilja, hans plan med världen, varför vi själva finns till och vart vi är på väg. Det är alldeles för stort för oss. Men det vi kan se, är Jesus. *Han* är i alla fall en verklig och konkret person att följa. Vi kan inte se riktigt hur och vart Jesus leder oss, men allt det evangelierna berättar om honom gör han för att vi ska våga lita på honom.

Rachav såg på förutsättningarna i sin situation och gjorde till slut bedömningen att hon inte hade något annat val än att lita på spejarna. Det skulle rädda henne och hennes närmaste.

Och om vi då tittar på de förutsättningar vi nutidsmänniskor har i våra liv, då har vi nog trots allt, inte heller något annat val än att lita på Guds löften, också i stunder där det är knepigt och svårt. För om vi vågar lita på löfterna är inte våra liv förgäves. Då är de inte meningslösa. Det vi kämpar med i vår vardag, när vi försöker att få den att gå ihop, med familj, arbete, stress, ensamhet, ångest, ja ni kan fylla i själva, den kampen får betydelse när vi ser hur betydelsefulla *vi* är i Guds ögon. Gud har trots allt valt ut just *oss* för sina verk, precis som han valde ut Rachav! Det kan ge oss kraft och mod att våga fortsätta även om allt kan kännas hopplöst.

I slutändan är det inte vad vi orkar prestera och hur duktiga vi är som ger våra liv mening. Se bara på Rachav. I berättelsen om henne, liksom på många andra ställen i Bibeln, blir det tydligt att det finns något som är viktigare för Gud än människans moraliska status. Det är hennes tro. Rachav satte sin tro till den Gud som hon visserligen inte visste så mycket om men som hon anade var så stor, när han anförtrodde henne, hon som andra bara behandlade som en handelsvara, med så viktiga uppgifter. *Det* gav henne kraft till att kunna omsätta sin tro i handling. Gud hade gjort henne till en del av sitt folk. Sedan blev inget sig likt i livet längre. Hon slapp vara prostituerad. Gud hade ju befriat henne! Istället finns hon med i evangelisten Matteus redogörelse för Jesu släkträd i Matt 1. Vilket i sig är uppseendeväckande eftersom den uppräknigen nästan uteslutande består av män. Men så viktig är hennes tro att hon är en av de gestalter i gamla testamentet som bara måste vara med när det gäller att tydligt leda *oss* fram mot Jesus. Han är ju den som befriar *oss* från meningslöshet och vill ge oss kraft och hopp så att *vi* ska kunna utföra de verk Gud utvalt *oss* till.

När allt blåser snålt och vi har det svårt, då vill Jesus dra in i våra liv och fylla det med mening, precis som Israels folk drog in i Jeriko och fyllde Rachavs liv med trygghet och nya möjligheter.

Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande. Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.